REPUBLIC OF BULGARIA
NOVI PAZAR MUNICIPALITY
Mayor's phone:+ 359 + 0537 /2 3466
Fax:: + 359 + 0537 / 2 40 10
Fax: +359+0537/95530

http://novipazar.acstre.com
E-mail: npazar@icon.bg

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР
КМЕТ телефон:+359 + 0537 /2 3466
Факс: + 359 + 0537 /2 40 10
Факс:+359+0537/95530
Зам кмет :
телефон +359 + 0537 /95523
+359 + 0537 /95525

**Община Нови пазар е сертифицирана по ISO 9001:2015**

ОБЩИНА Нови пазар
Изх № 08-01-37
17.03.2025 г
ПК 9900

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ-НОВИ ПАЗАР
Вх. № 00-67
17.03.2025 г.
П.К. 9900

**ДО**
**ПРЕДСЕДАТЕЛЯ**
**НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**
**ГР. НОВИ ПАЗАР**

**ПРЕДЛОЖЕНИЕ**
**от ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ**
***Кмет на Община Нови пазар***

**ОТНОСНО: Приемане на Общински План за действие за интегриране на ромите и гражданите, живеещи в сходна на ромите ситуация в Община Нови пазар /2025-2030/.**

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,**
**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Община Нови пазар е социално ангажирана с проблемите на всички граждани, живеещи на територията на общината, без оглед на етническата им принадлежност.

Настоящият Общински План за действие за интегриране на ромите и гражданите, живеещи в сходна на ромите ситуация в Община Нови пазар е неразделна част от Областната стратегия за интегриране на ромите на Област Шумен и е в изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите и Общинската стратегия за интегриране на ромите. Планът прилага целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение, който се прилага в рамките на по-общата стратегия за борба с бедността и изключването, и не изключва предоставянето на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи, живеещи в сходна на ромите ситуация. В него са заложени дейности, предложени и обсъдени на среща с неправителствени организации, работещи с ромската общност.

Предвид гореизложеното предлагам на Общински съвет да вземе следното

**РЕШЕНИЕ**
На основание чл.21, ал. 1, т.12 и ал.2 от ЗМСМА Общински съвет

**РЕШИ:**
Приема Общински План за действие за интегриране на ромите и гражданите, живеещи в сходна на ромите ситуация в Община Нови пазар /2025-2030/.
Настоящото решение подлежи на обжалване по реда на АПК.

**ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ**
***Кмет на Община Нови пазар***

Съгласували:
Аян Мехмедов
*Зам.-кмет на Община Нови пазар*

Христина Димитрова
*Директор на дирекция „ХП и*

Проверил:
Йордан Миленов
*Гл. юрисконсулт*

Изготвил:
Никола Николов
*Специалист „СД“*

**ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР**

# ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

## НА ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР
## В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ

2025-2030

## I. ВЪВЕДЕПИЕ

Настоящият план за действие на община Нови пазар за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2030), наричан по-нататък Плана е неразделна част от Стратегия на област Шумен в изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030).

Задълбочаването на бедността и социалното изключване са основание за засилване на мерките за преодоляване на предизвикателствата, пред които са изправени все още редица граждани в уязвимо положение, включително и тези от ромската общност.

Планът за действие на община Нови пазар за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация (2021-2030) отчита ситуацията на тази общност в общината от социално-икономическа и демографска гледна точка.

Настоящият План за действие задава основни принципи на общинската политика за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация. Интегриран териториален подход, при който на териториален принцип едновременно се предприемат мерки и обединяват ресурси по различни приоритети, съобразени с местните особености и нужди, включително на най-нуждаещите се, с цел постигане на видима промяна на конкретно населено място /квартал, махала/.

Той е резултат от съвместните усилия и партньорство между общината, Дирекция „Социално подпомагане" гр. Нови пазар, Дирекция „Бюро по труда" гр. Нови пазар, училищата и детските градини на територията на общината, неправителствените организации и ромската общност.

Планът съдържа визия, цели и приоритети за утвърждаване на интегриран подход при провеждане на политиките за приобщаване и участие на ромите, допринася за постигане на съответствие и взаимно допълване между секторните политики и стратегии, които спомагат за насърчаване равнопоставеността, приобщаването и участието.

За постигане на дългосрочната цел за осигуряване на ефективно равенство и намаляване на различията между ромите и останалата част на

населението, в Плана са заложени три хоризонтални цели в областта на равенството, приобщаването и участието и четири секторни цели в областта на образованието, здравеопазването, жилищните условия и заетостта.

Постигането на справедливост и приобщаване изисква засилено използване и по-добро насочване на ресурсите, както и участие и партньорство на всички заинтересовани страни на всички нива на управление във всички сектори.

Планът е отворен и подлежи на допълнение и актуализиран.

## II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНА НОВИ ПАЗАР

### ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ"

*Предучилищното образование* на територията на община Нови пазар се осъществява в 9 общински детски градини с педагогически персонал 53 лица и непедагогически 57 лица. Децата, обхванати в детските градини са 468 за учебната 2023/2024 г., разпределени в 22 групи на възраст от 3-6 години. В областта на предучилищното образование се наблюдават положителни промени - повишава се достъпът до услугата и ефективността на функциониране на заведенията. Усилия са насочени към поддържане на съществуващите положителни тенденции, като приоритетно се решат проблемите с подобряване на материалната база, осигуряване на достъп до заведенията, разположени в общинския център и тези в малките, периферни села.

*Общообразователното и професионално обучение* в община Нови пазар е организирано в 8 учебни заведения, 4 от тях обхващат задължителното начално и основно училищно образование от 1-VII клас, 2 са средни училища и обхващат учениците от 1-XII клас и 2 Професионални гимназии, по селско стопанство и химични технологии и дизайн. Формата на обучение в учебните заведения е организирана в една смяна — сутрин.

На територията на община Нови пазар функционира Център за специална образователна подкрепа „ХЕЛА", който функционира във връзка и взаимодействие с другите институции в системата на предучилищното и училищното образование, със специализираните институции за деца, със социалните услуги в общността, с родителите, представителите на децата или с лицата, които полагат грижи за децата и с обществото.

Центърът за специална образователна подкрепа извършва диагностична, рехабилитационна, корекционна и терапевтична работа с деца и ученици, за които оценката на регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование е установила, че съобразно образователните им потребности се обучават в

центъра за специална образователна подкрепа. Обучават ученици със специални образователни потребности, организирани в групи от I до XII клас.

Общинският детски комплекс в град Нови пазар работи за осмисляне на свободното от учебни занятия време на учениците в творческа и сигурна социална среда.

Създава условия за избирателно удовлетворяване и развиване на детските интереси и способности в различните области на науката, техниката, изкуството и спорта.

Повишаването на образователното ниво на ромите в Община Нови пазар е ключово средство за тяхната интеграция в икономическия и обществено-политическия живот. Образователната интеграция в голяма степен определя интеграцията на пазара на труда, повишаването на здравния статус и подобряването на жилищните условия на ромите. Понастоящем образователното ниво на повечето от ромите в община Нови пазар е на задоволително ниво. Данните сочат запазване на тенденцията много млади роми да остават без подходящо образование, рано да напускат училище. Това поставя пред тях редица бариери за реализация на пазара на труда.

Налице са следните проблеми и предизвикателства:

Всички деца от ромската общност са записани в детските градини в общината, но проблемът е в редовно посещение. Въпреки, че социално-слабите семейства не заплащат такси в детските градини е налице недостатъчна мотивация у родителите за редовно посещение на занятията.

Завишен е процентът на ученици от ромската общност, получили средно образование, но въпреки това по-голяма част от най-уязвимите групи трудно достигат до завършване на основно образование-.

Процентът на лица от ромската общност, които се обучават във висши училища е също завишен, но това не е достатъчно. Необходимо да се работи в тази посока. Анализите сочат, че е необходимо да се акцентира на професионалното образование и обучение. Професионалното образование е образование, което подготвя младите хора да работят в областта на търговията, занаятите и техническите професии чрез специализирани технически и професионални училища, колежи и институти, докато професионалното обучение означава обучение за умения и компетенции за конкретни работни места. Професионалното образование и обучение все още е недостатъчно признато като приоритет и решение, което предлага начини за мобилизиране и осигуряване на

възможности на младите хора от ромски произход и гарантиране на тяхната икономическа самостоятелност. Професионалното образование може да се разглежда и като вид "преходен пояс" на пазара на труда за тези, които не са продължили образованието си след задължителното и са поели семейни отговорности в ранна възраст.

Успешната интеграция на ромската общност по приоритет образование изисква следването на следните опорни точки:

**Ангажиране и мотивация на семействата**. Семейството е основният ключ на образователния процес, т.е. активното участие на ромските семейства и родители в учебния процес е важно за образователната интеграция. Тъй като семейните ценности са на много високо място в ромската общност, модел на подражание на родителите и подкрепата на семейството е важен инструмент за увеличаване на процента на образование на децата и намаляване на отпадането от училище.

**Образователни медиатори в училище.** Образователните медиатори в предучилищното образование следва да са помощниците на преподавателите в предучилищното образование, „културни посредници", които играят решаваща роля в подпомагането на ромските деца да научат български език и в насърчаването на интеграцията им в училищата.

**Творческо обучение на ромските** деца Повишаване на интереса на децата и тийнейджърите към училищния процес и четенето се свързва с креативното мислене в образованието. Представянето на знанията във вид на игри и под формата на състезания винаги е мощен и ефективен инструмент.

**Образователна подкрепа за ромските деца и младежи.** Роми завършили висше образование, уверени и горди с ромската си идентичност, академично и социално ориентирани, притежаващи умения и компетенции, които им дават възможност да станат професионалисти в своята област както и да останат твърдо свързани с ромската общност и да подкрепят нейното по-нататъшно развитие и интеграция в обществото.

**Професионално развитие на преподавателите на ромски деца и младежи.** Ролята на училищните медиатори, асистентите и учителите в образователния процес е много важна за ефективното осъществяване на интеграционния процес. Ромските деца трябва да бъдат подпомагани от учители, които са били обучени да работят със специфичната

група или сътрудници/ посредници, за да участват активно в ежедневния образователен процес.

**Професионално образование.** Професионалното образование и обучение следва да стане водеща цел за лицата от ромската общност, защото ще им осигури по-добра реализация в търсенето и намиране на работа.

**Ромски посланици.** Значението на ромските наставници, т.нар. „посланици" по отношение на моделите на поведение е възможен инструмент за ефективно осъществяване на интеграционния процес на ромите. Представянето на успеха и на добрите резултати от обучението в личностното развитие е от съществено значение.

## ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ"

Подобряването на здравето на всички граждани е в основата на политиките в областта на общественото здраве. Анализът на ситуацията по отношение на здравеопазването сред ромската общност в Община Нови пазар алармира за редица проблеми в тази област, както следва: недостатъчно активни са мероприятията за промоция на здравето и дейностите по превенция на хроничните незаразни болести и социално значимите болести. Лицата от ромски произход имат нужда от по- ефективен достъп до здравни грижи и здравно обслужване. Нужно е подобряване на майчиното и детското здравеопазване, осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по отношение провеждане на ваксинопрофикалактиката и разширяване обхвата на ваксинираните лица с оглед изпълнение на имунизационния календар, националните ваксина йонни програми и поддържане на висок имунизационен обхват.

## ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ"

Жилищното обитание има жизнена роля в процесите на социално приобщаване/ сред групите в неблагоприятно положение, тъй като подобаващият дом в една приемаща среда улеснява достъпа до ресурси, услуги и права и отговаря на възможности. Проучването на ситуацията с жилищните условия на ромската общност в община Нови пазар отчита два основни проблема:

- Продължава съществуването на жилища под средния стандарт.

- Уязвимостта на ромската общност по отношение на жилищата е свързана с урбанизираното планиране, лошото състояние на част от къщите и заобикалящата среда и пренаселеността на домовете. Закупуването на дом изисква стабилна работа, възможност за спестявания, кредитно класиране за ипотека и др., което често е над възможностите на ромските семейства. А наемането на жилище също е проблем.

Подобряването на жилищните условия, на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктурата на публичните услуги ще подобри средата на живот в кварталите с ромско население и малките населени места, където живеят големи групи от общността в риск- реализиране на мерки за благоустрояване/ детски и спортни площадки, реновиране на социалната инфраструктура с цел предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги и услуги за развитие на възрастни и деца.

**ПРИОРИТЕТ** „ ЗАЕТОСТ"

Безработицата на територията на общината показва тенденция за постоянна регистрирана безработица на ниско квалифицираните и/или без квалификация жители на общината. Една голяма част от безработните са от ромски произход.

Основна причина за ниските равнища на заетост на ромите е ниското ниво на образование на ромското население, което значително ограничава възможностите му на пазара на труда. Основна пречка за ромската заетост е високото равнище на неграмотност. Ниската грамотност възпрепятства достъпа на ромите до мерки за изграждане на капацитет и професионална квалификация и ограничава възможностите им за намиране на работа и получаване на приличен доход. Те се ангажират с трудова дейност, която е предимно нередовна, извън **формалния, или** дори легалния, пазар на труда, включва дейности, които не се считат за работа. Тези несигурни дейности предоставят нисък, нестабилен и опасен поминък за много роми.

Дирекция Бюро по труда — Нови пазар активно реализира държавната политика за насърчаване на заетостта и закрила при безработица и популяризира текущите програми и насърчителни мерки за заетост сред работодателите в региона. Това дава положително отражение на местния трудов пазар поради факта, че обхваща голяма част от рисковите групи. Във връзка с реализирането на редица програми през последните

няколко години, Община Нови пазар се явява най-големия работодател на своята територия по отношение на ромите.

Община Нови пазар постоянно търси възможности за разнообразяване на предложенията — съзвучни с икономическите възможности на общината.

**ПРИОРИТЕТ „ ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦНЯ“**

Въпреки намаляване на усещането за дискриминация сред ромите и наличието на законодателни инициативи в тази посока дискриминационните прояви и антиромските нагласи продължават да създават бариери пред ромската общност. Не достатъчна е институционалната култура и експертния капацитет на публичните институции по отношение на политиките за разнообразие, за равнопоставеност, достойнство и основни човешки права. Необходима е и по-ефективна защита на правата и достойнството на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. Следва да продължи прилагането на мерките за идентифициране, превенция и защита на жертви на антиромски нагласи, езика на омразата и престъпленията от омраза, както и на мерките за ефективно наказателно правораздаване в случаи на език на омразата и престъпления от омраза. Анализът на ситуацията в община Нови пазар сочи, че е необходимо приобщаване на лица от ромската общност към дейността по опазване на обществения ред, чрез включване в местните комисии за обществен ред и сигурност, а също е и необходимо по-системно прилагане на мерки, постепенно повишаване на правната култура сред общностите в уязвимо социално-икономическо положение. Не е в достатъчна степен гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност, степента на информираност и гражданската култура на ромите във връзка с правата и задълженията по отношение на образованието, здравеопазването, жилищните условия и заетостта.

**ПРИОРИТЕТ „ КУЛТУРА И МЕДИИ“**

Ромската култура е част от европейското културно пространство. Недостатъчни са дейностите в община Нови пазар по отношение на насърчаване на творческото развитие на ромите и опазване на културното им наследство. Участието им в културния

живот на общината следва да има решаваща роля за социално сближаване. Не в достатъчна степен се популяризира традиционната култура на ромската общност.

Необходимо е да се положат още усилия за подобряване на условията за равнопоставеност на ромската общност в обществения и културен живот, да се насърчи междукултурния диалог. Местните медии следва в по-голяма степен да отразяват положителните аспекти от живота на общността с цел преодоляване на езика на омразата и изграждане на позитивен образ на ромската общност.

## III.МЕХАНИЗЪМ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Създаването на устойчива схема за сътрудничество между местните институции е в основата на усилията, които се полагат от община Нови пазар. Реализирането на стратегиите за интеграция, с гаранция за икономически просперитет е резултатът от това сътрудничество. Община Нови пазар има водеща роля в координирането на дейностите по междуинституционалната координация и междусекторното сътрудничество.

## IV. МЕХАНИЗМИ ЗА МОНИТОРИНГ ПО ОЦЕНКА

Оценката на изпълнението на плана за действие се осъществява от Общинската комисия за сътрудничество и по етнически и демографски въпроси чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Мониторингът включва системно наблюдение и **събиране** на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. В процеса на изготвяне на оценка и наблюдение ще бъдат включени всички заинтересовани страни.

Методи на мониторинга:

1. Отчитането на изпълнението на заложените дейности по приоритетите на плана в мониторингов доклад.
2. Председателят на комисията координира и обобщава получената информация в доклада.

3. Докладът се представя за одобрение пред състава на комисията.
4. Докладът за изпълнение на Плана за действие се приема от Общински съвет до 1 Март на настоящата година.

Забележка:

ПЛАНЪТ ЗА ДЕЙСТВИЕ Е ОТВОРЕН ДОКУМЕНТ И ПОДЛЕЖИ НА АКТУАЛИЗАЦИЯ И ДОПЪЛВАНЕ С ДАННИ НА ВСЕКИ ШЕСТ МЕСЕЦА

# ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2025-2030 Г.

**Глава I:**
**Приоритетни области, цели и мерки от Общинския план за действие за периода 2025-2030 по Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030**

## ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ"

***Оперативна цел:*** Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

**Цел 1. Повишаване на обхвата на децата и учениците в предучилищното и училищното образование и намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище**

| | Мерки и дейности | Статус | Срок | Отговорна институция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.1. | **Повишаване на обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват.**<br>**Дейности:**<br>1.1.1.Пълно обхващане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.<br>1.1.2.Подобряване на | Текущ | постоянен | Образователни институции | | Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати трайно в образователната система | 100% | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | взаимодействието с родителите на децата като ключов фактор за осигуряване на редовното посещение на децата в детската градина. | | | | | | | |
| 1.2. | **Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по български език, в т.ч. и разработване и прилагане на методики за овладяване на български език.**<br>Дейности:<br>1.2.1. Осигуряване на подходяща подкрепяща среда от специалисти и адекватна на нуждите на децата подкрепяща архитектурна среда.<br>1.2.2. Ранно откриване на рискови дефицити чрез съставяне на точна оценка на индивидуалните възможности на децата и изготвяне на индивидуални програми, отговарящи на индивидуалните им потребности.<br>1.2.3. Съвместна работа | Текущ | 2025 – 2030 г. | Образователни институции | Средства по ОП; НОИР; Средства по национални програми; Проекти на ЦОИДУЕМ. | Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за допълнително обучение<br>56 | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | на отговорните институции при идентифициране на деца и лица в риск. | | | | | | | |
| 1.3. | **Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на български език за ученици, за които българският език не е майчин и които не владеят добре български език, в т.ч. разработване и прилагане на методики за преодоляване на обучителните затруднения, вкл. и за преодоляване на последиците от Covid кризата.**<br>1.3.1. Включване на дейности по обща подкрепа , съгласно Наредба за приобщаващо образование- екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти, занимания по интереси,ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения, логопедична | Текущ | 2025 - 2030 г. | Училища<br>Детски градини<br>Общински детски комплекс<br>ЦСОП „ ХЕЛА“<br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ<br><br>Училища<br>Детски градини<br>Общински детски комплекс<br>ЦСОП „ ХЕЛА“<br>Сдружение „Хаячи“ | Средства по национални програми;<br>Проекти на ЦОИДУЕМ;<br>Средства по ОП НОИР, други донори. | Брой ученици от уязвими групи, включени в допълнително обучение | 124 962 ученици | 150 000 ученици |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | работа<br>1.3.2.Допълнително обучение по изучаване на български език за ученици, за които българският език не е майчин език.<br>1.3.3. Участие в проект BG05M2OP001-3.005-0004 „ Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ с цел разширяване на достъпа до предучилищно образование на децата от уязвими групи и живеещи в бедност. Проектът предвижда набор от мерки - предоставяне на допълнително обучение по български език за децата с различен майчин език като ефективно средство за социално приобщаване в групата на връстниците, изплащане на такси за посещаване на целодневна детска градина като преодоляване на икономически бариери за включване и премахване на една от най-значимите причини за неучастие в предучилищно образование, мотивация | | | ЦОП/СКЦ<br><br>Училища<br>Детски градини<br>Общински детски комплекс<br>ЦСОП<br>„ ХЕЛА“ | | | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | на родителите за активно сътрудничество между семейството и детската градина. | | | | | | | |
| 1.4. | **Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за прилагане на диференциран подход при обучението на учениците, които имат пропуски или срещат затруднения при овладяването на учебното съдържание чрез използване на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.** 1.4.1. Обучение на педагогическите кадри за прилагане на иновативни подходи в работата с децата от ромски произход. | Текущ | 2025 - 2030 г. | Училища Детски градини Общински детски комплекс ЦСОП „ ХЕЛА“ | Средства по ОП НОИР | Брой педагогически специалисти, преминали обучение за прилагане на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск от преждевременно напускане на образователната система | Неприложимо | 10 500 педагогически специалисти |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.5. | **Реализиране на интегрирани дейности за образователна интеграция на деца и ученици от етническите общности в уязвимо положение чрез осигуряване на ефективен процес на обхват, включване и реинтеграция в образователната система.**<br>**Дейности:**<br>1.5.1. Създаване на „Училище за родители“ с цел приобщаване и включване в мероприятията, организирани от образователните и социални институции. | Текущ | 2025 – 2030 | Училища Детски градини Общински детски комплекс ЦСОП „ ХЕЛА“ Сдружение „Хаячи“ ЦОП/СКЦ | Проекти на ЦОИДУЕМ, други донори | 1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати;<br><br>2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система- 125 | 1.Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати – 6;<br><br>2. Брой обхванати деца в детски гралини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система –130 ;<br><br>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната система – 44; | 1. Брой дейности за връщане на отпадналите ученици в училище и подобряване на образователните им резултати – 12;<br><br>2. Брой обхванати деца в детски градини, в които се изпълняват мерки за по-пълно обхващане и задържане на деца между 3- и 6/7-годишна възраст от етническите общности в образователната система – 151;<br><br>3. Брой педагогически специалисти, включени в изпълнение на дейности за ефективна реинтеграция на деца и ученици, върнати в образователната |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | система – 51; |
| 1.6. | **Реализиране на добри практики, свързани с повишаване качеството на образователния процес за деца и ученици от уязвими групи, включително роми, в това число за работа с родители, включително за преодоляване на Covid кризата.**<br>1.6.1. Включване на родители и деца в събития и дейности, организирани от детската градина и училището-отбелязване на традиционни празници, фолклорни обичаи, открити уроци и др.<br>1.6.2. Изнесени онлайн беседи на здравни теми, поради Ковид кризата. | Текущ | 2025-2030 г. | МОН<br>ЦОИДУЕМ<br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ | Проекти на ЦОИДУЕМ, други донори; | Брой реализирани мерки, инициативи, добри практики-18 | 24 мерки, инициативи, добри практики | 30 мерки, инициативи, добри практики |
| 1.7. | **Осигуряване на целеви средства за осъществяване на допълнителна работа за деца и ученици от уязвими групи, включително роми, в това число и за назначаване на образователни медиатори и социални** | Текущ | 2025-2030 г. | МОН | Финансиране със средства от държавния бюджет по НП „Подпомагане на общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация“ | Брой на децата и учениците, от уязвими групи, посещавали сегрегирани образователни институции и вече обучаващи се в приемни образователни институции с | Съгласно единни разходни стандарти | Съгласно единни разходни стандарти |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **работници.**<br>1.7.1. Включване на медиаторите и социалните работници в Екипите за подкрепа на личностно развитие, утвърдени в детските градини и училищата. | | | | Средства от бюджета на МОН<br>Средства от ОП НОИР | етнически смесена сред<br>Размер на предоставените средства на образователни институции, за които е осигурено финансиране. | | |
| **Цел 2.Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти и на непедагогическия персонал за работа в мултикултурна среда и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 2.1. | **Преодоляване на дискриминационните нагласи чрез провеждане на различни инициативи (екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности).**<br>2.1.1.Извънкласните занимания за децата, свързани с ромската култура и идентичност, интерактивните и спортни дейности, които правят училището по-привлекателно място за самите деца;<br>2.1.2. Изграждането на ролеви модели чрез работа на успели ромски | Текущ | 2021 - 2024 г. | МОН<br>ЦОИДУЕМ<br>Образователни институции<br><br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ | Проекти на ЦОИДУЕМ<br>Съгласно годишните планове за работа на социалните институции в общността, други донори, средства от държавния бюджет | Брой проведени инициативи | - | 75 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | момичета в общността, каквито са например ромките здравни медиатори и социални работници;<br>2.1.3.По-активното отношение на училищата, постоянна работа със самите семейства и включване на общността в училищния живот;<br>2.1.4. Изграждане на икономически възможности за реализация на жени от общността с по-високо ниво на образование. | | | | | | | |
| 2.2. | **Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на междукултурните ценности и многообразието в образователната среда с цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.**<br>2.2.1. Разработване на програми за извънкласни | Текущ | 2025 - 2030 г. | Детски градини Училища Сдружение „Хаячи“ ЦОП/СКЦ | Проекти на ЦОИДУЕМ, други донори, средства от държавния бюджет | 1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически общности;<br><br>5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и | 1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически общности – 20;<br><br>3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на | 1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически общности – 50;<br>2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | дейности в прогимназиалния етап под формата на младежки клубове (спортни дейности, рисуване, танци, училищен парламент) еднодневни екскурзии до близки населени места с туристически и исторически забележителности. | | | | | общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие. | негативни стереотипи и дискриминационни нагласи – 15;<br><br>4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование – 8;<br><br>5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие – 4. | преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи – общо 5500;<br>3. Брой учители, директори и други педагогически специалисти, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи – 30;<br><br>4. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование – 10;<br>5. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | | | | училища и центрове за подкрепа за личностно развитие – 9. |
| **Цел 3. Изготвяне и прилагане на образователни инструментариуми за преодоляване на обучителните затруднения и методики за усвояване на български език от деца и ученици, чийто майчин език е различен от българския** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 3.1. | **Изработване на специализирани методики за обучение по български език за деца с друг майчин език, които не владеят добре български език за всички възрастови групи (3-6 г.) и за разновъзрастови групи.** 3.1.1. Прилагане на специализирани методики за обучение за възрастта от 2 до 6 г. и иновативни методи и подходи. | Текущ | 2025-2030 | МОН Образователни институции | ОП НОИР Единни разходни стандарти на ученик в институция | Прилагане на разработени методики | Неприложимо | Неприложимо |
| 3.2. | **Изработване на Инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск о т преждевременно напускане на образователната система и за диференциран подход при определяне на** | Текущ | 2025 - 2030 | МОН Образователни институции | Средства по ОП НОИР | Изработен инструментариум | - | Неприложимо |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **потребностите им от предоставяне на индивидуална подкрепа.**<br>3.2.1. Използване на инструментариум за ранно идентифициране на ученици в риск, които могат да напуснат образователната система преждевременно.<br>3.2.2. Оценяване на индивидуалните потребности на дете или ученик чрез събиране и анализиране на специфична информация за неговото функциониране – силни страни, затруднения, потенциал за оптимално развитие, участие в образователния процес, възможности за реализация.<br>3.2.3. Изготвяне на индивидуална оценка за всеки ученик в риск от специалистите в Екипите за подкрепа на личностно развитие. Оценката на индивидуалните потребности на деца и ученици в риск се извършва от екипа за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика, чийто състав | | | | | | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | включва психолог и/или педагогически съветник, и логопед в детската градина или в училището, учителите в групата в детската градина/класния ръководител и учителите, които преподават на ученика в училището. Оценяват се рисковите и защитните фактори в ситуацията на детето или ученика и неговата среда.<br>3.3.4. Изготвяне на план за подкрепа за всеки ученик в риск с участието на родителите или настойниците на детето.<br>3.3.5. Привличане на родителите като ко-терапевти в образователния процес-запознаване с оценката и представяне на план за подкрепа за дете в риск.<br>3.3.6. Предоставяне на обща и допълнителна подкрепа съгласно индивидуалните потребности на всяко дете.<br>3.3.7. Използване на скрининг тест за констатиране постиженията и обучителните затруднения на децата. | | | | | | | |

| | Цел 4. Насърчаване на образователните институции за формиране на подкрепяща образователна среда, междуучилищни дейности, създаване на партньорство с местните общности и гражданския сектор, допълнителна работа с учениците и с родителите, насърчаване участието на родителите в образователния процес в мултикултурна среда | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 4.1. | **Подпомагане на общините за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.**<br>4.1.1. Осигуряване на безплатен транспорт за деца и ученици, живеещи в отдалечени райони, но посещаващи несегрегирани образователни институции.<br>4.1.2. Осигуряване на учебни пособия и материали за децата в задължително предучилищно образование и учебни пособия и материали или електронни устройства за дистанционно обучение (таблети) за ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация. | Предстои | 2025 - 2030 г.. | МОН, ЦОИДУЕМ, ИА ОП НОИР Община Нови пазар | | 1. Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация;<br><br>2. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация, и за които са осигурени учебни пособия и материали;<br><br>3. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и трайното | 1.Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация – 7;<br><br>2. Деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и за които са осигурени учебни пособия и материали – 100 %;<br><br>3.Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и трайното приобщаване на децата и учениците в | 1.Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация – 15;<br><br>2. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и за които са осигурени учебни пособия и материали – 1200;<br><br>3.Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и трайното |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 4.2.2. Осигуряване на образователни медиатори, помощници на учителите, социални работници в образованието за осигуряване на педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца, ученици и родители, включени в дейности за образователна десегрегация.<br>4.2.3. Включване на родителите в училищния живот с цел недопускане на вторична десегрегация. | | | | | приобщаване на децата и учениците в образователната система;<br><br>4.Родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище;<br><br>5.Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включен в дейностите- | образователната система – 14;<br><br>4. Родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище – 40%;<br><br>5.Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включен в дейностите – 3. | приобщане на децата и учениците в образователната система – 24;<br><br>4.Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище – 100%;<br><br>5. Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включен в дейностите – 12. |

**Цел 5. Провеждане на информационни кампании за лица от уязвими групи, включително за завършване на средно, професионално, колежанско и висше образование, особено за профили, специалности и професии, които дават перспектива за реализиране на пазара на труда**

| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5.1. | **Провеждане на информационни кампании и на дейности за огрaмотяване и обучение на неграмотни и слабограмотни лица от уязвими групи, които нямат завършен начален етап или завършен клас от прогимназиалния етап.**<br>5.1.1. Провеждане на самостоятелна форма на обучение за ученици IV - VII клас с цел приключване на образователна степен. | Текущ | 2025 - 2030 г. | МОН<br>ИА ОП НОИР<br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ | Средства по ОП НОИР<br>Единни разходни стандарти | Брой лица над 16-годишна възраст участници в информационни кампании за огрaмотяване и обучение | Неприложимо | - |

**Цел 6. Системно взаимодействие с родителите за осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието, образованието и отглеждането на децата, както и за сътрудничество с детската градина/училището. Съвместна работа с образователни медиатори и други специалисти с отношение и влияние върху образователните постижения на децата и учениците**

| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6.1. | **Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.**<br>6.1.1. Организиране на информационни кампании сред родителите от уязвимите групи за ролята на образованието за | Текущ | 2025-2030 | МОН<br>РУО<br>Образователни институции<br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ | Средства от държавния бюджет | Брой информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността | 10 информационни кампании | 30 информационни кампании |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | реализиране на пазара на труда. | | | | | | | |
| 6.2. | **Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.**<br>6.2.1. Включване на родителите като важен елемент от процесите в училище: участие в подготовката на домашни, подкрепа в ученето вкъщи, участие в „дни на отворените врати", конференции и събития в училище, задаване на въпроси и предоставяне на информация на учителите, която да помогне за правилното общуване с детето. Когато родителите са ангажирани, те предават на своите деца важното послание, че училището е нещо ценно и има смисъл.<br>6.2.2. Тренинги с родители по темите: „Превенция на ранните бракове", „Образованието – път | Текущ | 2025-2030 | МОН<br>РУО<br>Образователни институции<br>Сдружение „Хаячи"<br>ЦОП/СКЦ | Средства от държавния бюджет | Брой дейности за приобщаване на родители към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца | 227 дейности за приобщаване на родители към училищния живот | 350 дейности за приобщаване на родители към училищния живот |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | към бъдещето",<br>„Превенция на ранното отпадане на учениците от училище",<br>„Семейството и училището като партньори",<br>„Езикът, който ни събира и езикът, който ни разделя",<br>„Професионално и кариерно развитие" и др. | | | | | | | |
| **Цел 7. Прилагане на политики за толерантност и уважение към културните различия и ефективно междукултурно взаимодействие, за преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 7.1. | **Обучения на обучители – преподаватели от педагогическите факултети, педагогически специалисти от системата на предучилищното и училищното образование, младежки работници и образователни медиатори – роми, за придобиване на компетентности за справяне с дискриминационни прояви, с тормоза,** | Текущ | 2025 - 2030 г. | ЦОИДУЕМ | ЦОИДУЕМ и СУ „Св. Кл. Охридски" | - Обучени ромски образователни медиатори, които да станат обучители на ромски образователни медиатори. | Обучени ромски образователни медиатори, които да станат обучители на ромски образователни медиатори – 0 | Обучени ромски образователни медиатори, които да станат обучители на ромски образователни медиатори – 2. |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **насилието и социалното изключване по проект „Социално и образователно включване“.**<br>7.1.1.Включване в обучения за обучители на здравните медиатори и социалните работници за придобиване на компетентности за справяне с дискриминационни прояви, тормоз, насилие и др.<br>7.1.2. Обучаване на младежи от ромската общност като медиатори, които да работят в общността за създаване на положителни нагласи към образованието и провокиране на желание за такова. | | | | | | | |

**Цел 8. Подкрепа на образователни практики, иновативни идеи и дейности, насочени към трайно приобщаване и образователна интеграция, включително за повишаване на дигиталните умения**

| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8.1. | **Обучение на ученици, вкл. от уязвими групи, за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда.**<br>8.1.1. Създаване на | Текущ | 2025-2030 | МОН<br>Образователни институции<br>Сдружение | ОП НОИР<br>средства от държавния бюджет | Ученици, които изпитват затруднения при преминаване към обучение от разстояние в електронна | Неприложимо | 100% |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | интерес и осъзнаване от необходимостта от онлайн обучение.<br>8.1.2. Включване на учителите по информатика и информационни технологии за подпомагане и съдействие на учениците по време на онлайн обучението им. | | | „Хаячи" ЦОП/СКЦ | | среда, в това число на учениците от първи клас, които трябва да осъществят прехода от предучилищно към училищно образование в електронна среда. | | |
| 8.2. | Обучение на педагогически специалисти за усъвършенстване на уменията им за преподаване/провеждане на занимания от разстояние в електронна среда. | Текущ | 2025-2030 | МОН Образователни институции | ОП НОИР | Педагогически специалисти, които ще участват в обучения за подобряване на уменията им за работа с електронни образователни платформи и усъвършенстване на уменията им за преподаване от разстояние в електронна среда. | Неприложимо | Неприложимо |
| 8.3. | **Обучение на образователни медиатори и родители за придобиване на умения за работа в електронна среда (в т.ч. образователни платформи, търсене на** | Текущ | 2025-2030 | МОН Образователни институции | ОП НОИР | Брой родители и образователни медиатори, които ще участват в обучения за придобиване на умения за работа в електронна | Неприложимо | Неприложимо |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **електронно съдържание и др.).**<br>8.3.1. Включване на лица от ромската общност в курсове за придобиване на знания и умения за работа с образователни платформи. | | | | | среда | | |
| 8.4. | Осъществяване на допълнително синхронно обучение от разстояние в електронна средаза ученици от I-ви до XII-ти, в това число от уязвими групи. | Текущ | 2025-2030 | МОН Образователни институции | ОП НОИР | Брой ученици от I-ви до XII-ти клас за периода, в който те не посещават дневна присъствена форма на обучение или не се обучават във форма на синхронно обучение от разстояние в електронна среда за повече от 10 учебни дни по уважителни причини. | Неприложимо | 100% |

**Цел 9. Разширяване на възможностите за учене през целия живот, включително чрез неформално и информално образование; включване във форми за образование и обучение на лица, които не са завършили средно образование; популяризиране на ученето сред всички слоеве на населението за участие във форми на учене през целия живот**

| Мерки | Статус | Срок | Отговорна институция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 9.1. | Огрaмотяване на възрастни | Предстоящ | 2025-2030 | МОН | ОП НОИР | В процес на договаряне | Неприложимо | Неприложимо |

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ"

***Оперативна цел:*** Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност.

| **Цел 1:Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност** | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус на мярката** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 1.1. | **Осъществяване на акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места. с компактно ромско население.**<br>1.1.1.Информиране и консултиране на бременни и майки за достъпа до здравни грижи. | | | МЗ, РЗИ, здравни медиатори, община Нови пазар Сдружение „Хаячи" ЦОП/СКЦ | | Осъществени акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население. | 100% от нуждаещите се | 100% от нуждаещите се |
| 1.2 | **Повишаване на обхвата на деца без лични лекари открити от здравните медиатори, експерти от НПО и социални услуги.**<br>1.2.1. Посредничество на потребители пред здравни институции, с цел осигуряване на достъп до здравни грижи.<br>1.2.2. Осъществяване на информационни кампании | | | Община Нови пазар, Здравни медиатори Сдружение „Хаячи" ЦОП/СКЦ | средства от държавния бюджет | Регистрирани деца, без лични лекари | 100% | 100% |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | по социално значими проблеми, свързани с конкретни дати. | | | | | | | |
| 1.3. | **Провеждане на имунизации с мобилни екипи в населени места без лични лекари.**<br>1.3.1. Организиране на кампании за информиране във връзка с различни здравни проблеми и въпроси в общността. | | | МЗ, РЗИ, Сдружение „Хаячи", Община Нови пазар | | Брой обхванати с имунизации деца от мобилни екипи спрямо общия брой на необходимите . | 100% | 100% |
| 1.4 | Провеждане на профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети | | | МЗ, РЗИ, здравни медиатори, община Нови пазар Сдружение „Хаячи" ЦОП/СКЦ | | Профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети | - | - |
| 1.5 | **Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.**<br>1.5.1. Повишаване на здравните знания и осигуряване на достъп до | | | РЗИ Здравни медиатори Община Нови пазар Сдружение „Хаячи" ЦОП/СКЦ | средства от държавния бюджет | Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации. | 10 | 30 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | здравна информация чрез: -Повишаване на информираността на лицата в неравностойно положение, принадлежащи към етнически малцинства относно правата и задълженията на пациентите и за видовете медицински услуги. Повишаване здравните знания за предпазване от най-честите заболявания и за подобряване на репродуктивното здраве. Използване на разнообразни начини за предоставяне на здравна информация: излъчване на видео и аудио клипове на здравна тематика, здравни предавания в телевизионна програма „ Часът на Нови пазар", беседи от медицински специалисти и здравни медиатори, организиране на здравно-информационни събития по време на празници, здравно образование в училищата , както и използване на извънкладни форми в клубове, спортни секции и др. | | | | | | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.6 | **Провеждане на скринингови изследвания с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза.** | | | МЗ, РЗИ, | | Брой проведени мамографски прегледи с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза. | | 100% обхващане на желаещите |
| 1.7. | Анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки | | | МЗ НЦОЗА | | Изготвен анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки | | |
| **Цел 2:Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Оттоворна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 2.1. | **Дейности по превенция и контрол на ХИВ чрез услуги по анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции в КАБКИС и мобилни медицински кабинети.** 2.1.1.Основни дейности сред целевите групи са: работа на терен, разпространение на здравно –образователни материали и консумативи, обмен на игли и спринцовки, консултиране за ХИВ и други сексуално предавани инфекции | | | МЗ, РЗИ, НПО Нови пазар | | Брой лица достигнати с услуги за превенция на ХИВ | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | (СПИ) и придържане към безопасно сексуално и инжекционно поведение, анонимно и безплатно изследване за ХИВ, прегледи за диагностика и лечение на СПИН, водене на случаи за лицата в най-висок риск за ХИВ/СПИН и др.<br>Изготвяне и разпространение на информационни флаери за СПИН и ХИВ с цел повишаване на осведомеността сред общността. | | | | | | | |
| 2.2. | **Дейности по подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност чрез провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.**<br>2.2.1.Провеждане на скрининг за риска.<br>2.2.2. Придружаване и изследване на лица от общността в риск. | | | МЗ, РЗИ,, НПО Община Нови пазар | | Брой лица обхванати със скрининг за риска от туберкулоза | | **100** |
| 2.3. | Осигуряване функционирането на мобилни медицински кабинети за нископрагови | | | МЗ<br>РЗИ | | 21 мобилни медицински кабинети | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | услуги | | | | | | | |
| 2.4 | Провеждане на прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории. | | | МЗ<br>РЗИ<br>ЛЗ<br>Община Нови пазар<br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ | | Проведени прегледи за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории | 8 | 16 |
| 2.5 | Осъществяване на информационни кампании за предоставяне на нископрагови услуги с 21 мобилни кабинети | | | МЗ<br>РЗИ<br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ | | Брой проведени кампаниизапредоставяне на нископраговиуслугис 21 мобилни кабинета | | |
| **Цел 3:Намаляваненастигмата и дискриминациятанахораот уязвимигрупи** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030г.** |
| 3.1 | **Осъществяване на информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.** | | | МЗ, РЗИ, МКБППМН<br>Социални услуги<br>Сдружение „Хаячи“<br>ЦОП/СКЦ | | Брой проведени кампаниизапредоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза. | | **100 % от рисковите групи** |
| 3.1 | **Обучение на здравни медиатори за придобиване на** | | | МЗ, РЗИ<br>Община Нови пазар | | Брой обучени здравни медиатори | | 5 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **необходимите знания и умения**<br>3.1.1. Осигуряване на достъп до здравни услуги на лица в неравностойно положение.<br>3.1.2. Превантивни грижи за майчино и детско здравеопазване.<br>3.1.3. Осигуряване на семействата с малки деца в риск до здравеопазване и детско развитие.<br>3.1.4. Повишаване броя на квалифицираните роми, работещи в здравната система. Развиване на медиаторството и на различни форми на работа за и в общността. | | | | | | | |

## ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

***Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване***

| **Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица** | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност За 2024 г.** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.[1]** |

[1]При удължаване на епидемичната обстановка и ограничителните мерки, целевите стойности подлежат на промяна.

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1.1. | **Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа.**<br>1.1.1.Включване на лица от ромската общност в мероприятия за активно поведение на пазара на труда от община нови пазар | Изпълнява се | 2025 | АЗ | ДБ | Брой лица мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа | **50** | **100** |
| 1.2 | **Професионално ориентиране**<br>1.2.1.Включване в мероприятия за професионално ориентиране на лица от ромската общност.<br>1.2.2.Провеждане на индивидуални консултации за професионално развитие. | Изпълнява се | 2025 | АЗ<br>Сдружение „Хаячи“ ЦОП/СКЦ | ДБ | Брой лица включени в професионално ориентиране | **100** | **200** |
| 1.3 | **Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация и/или на ключова компетентност.**<br>1.3.1. Включване в обучение чрез работа / дуално обучение за придобиване на професионална квалификация.<br>1.3.2. Включване в обучения за придобиване на професионална квалификация. | Изпълнява се | 2025 | АЗ | ДБ и ПРЧР 2021-2027 г. | Брой лица, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност | | |

| Цел2: Насърчаване на предприемачеството, стартиране и управление на собствен бизнес | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност За 2024 г.** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 2.1. | **Насърчаване на застостта чрез предприемачество.** 2.1.1.Провеждане на индивидуални консултации с представители на ромската общност за заетост чрез предприемачество. | Частично се изпълнява | 2025 | АЗ | ДБ иПРЧР2021-2027 г. | Брой лица, възползвали се от възможностите за започване на самостоятелна стопанска дейност съгласно ЗНЗ и операции по ПРЧР 2021-2027 г. | 0 | 4 |
| 2.2. | **Мотивирани и/или включени в обучение за стартиране и управление на собствен бизнес**. 2.2.2. Консултиране на лица от ромската общност за възможността за стартиране и управление на собствен бизнес, финансиран със средства от държавния бюджет. | Частично се изпълнява | 2025 | Агенция по заетост | ДБ иПРЧР2021-2027 г. | Брой лица мотивирани и/или включени в обучения за стартиране и управление на собствен бизнес, финансирани със средства от държавния бюджет (вкл. чл. 48 и чл. 49, ал. 3 от ЗНЗ) и от ПРЧР 2021-2027 г. | - | |
| **Цел3: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго –** | **Индикатори** | **Текуща стойност За 2024 г.** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | | | **млн. евро)** | | | |
| 3.1 | **Подкрепа за провеждане на инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво.**<br>3.1.1. Провеждане на срещи с представители на организации, работещи по проблемите на интеграцията на лицата от ромската общност.<br>3.2.2. Провеждане на кампании за активиране на неактивни лица.<br>3.2.3. Осигуряване на работа по проект „ Нова възможност за младежка заетост“ по Оперативна програма „ Развитие на човешките ресурси“. | Изпълнява се | 2025 | АЗ | ДБ и ПРЧР 2021-2027 г. | Брой срещи на представители на ДБТ с ромски лидери и организации по места | - | |
| 3.2. | **Провеждане на кампании с ромски организации с цел запознаване с проектите и програмите на Агенцията за хора с увреждания, вкл. Самостоятелна стопанска дейност, Рехабилитация и интеграция и Национална програма за** | | 2024 | АХУ | ДБ | Брой проведени кампании с ромски организации от АХУ | 4 | **8** |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **заетост на хората с увреждания по чл. 44, ал. 1 от ЗХУ (НПЗХУ)** | | | | | | | |

**Цел4: Осигуряване на заетост чрез стимулиране на работодателите да наемат на работа лица от ромски произход, вкл. чрез субсидирана заетост**

| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност За 2024г.** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 4.1. | **Насърчаване на заетостта на безработни самоопределили се като роми, чрез включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027 .**<br>4.1.1. Включване в програми и мерки по реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027 | Частично се изпълнява | 2030 | АЗ | ДБ и ПРЧР 2021-2027 г. | Брой лица с осигурена субсидирана заетост | - | |
| 4.2. | Осигуряване на заетост на първичния пазара на труда (извън мерки и програми) | Изпълнява се | 2030 | АЗ | ДБ | Брой лица с осигурена заетост на първичния пазар на труда | - | - |

**Цел 5: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане**

| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност За 2020 г.** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5.1. | **Активиране на** | Изпълнява се | 2030 | АЗ | ДБ | Брой лица с осигурена заетост | 1 | 1 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **икономически неактивни лица чрез трудово медиаторство.** Осигуряване на ромски медиатор към ДБТ | | | | | като трудови посредници от ромски произход | | |
| 5.2. | **Активирани лица от дейността на трудовите посредници -ромски медиатори** | Изпълнява се | 2025 | АЗ | ДБ | Брой активирани лица, регистрирани в бюрата по труда, вкл. от ромски произход в резултат от работата на трудовите посредници от ромски произход | - | - |
| 5.3. | **Инициативи, насърчаващи активирането на безработни и икономически неактивни лица**<br>5.3.1.Провеждане на трудова борса .<br>5.3.2.Привличане за участие в кампания на АЗ „Работа в БГ туризма“ | Изпълнява се | 2025 | АЗ Сдружение „Хаячи“ | ДБ и ПРЧР 2021-2027 г. | Брой лица, започнали работа в резултат от проведени трудови борси и дни на работодателя | - | - |
| 5.4 | **Подобряване достъпа до заетост и обучение на уязвими групи чрез предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане.** | Изпълнява се | 2025 | МТСП,АЗ, АСП Сдружение „Хаячи“ ЦОП/СКЦ | ОП РЧР 2014-2020, други донори | Лица, на които са предоставени интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане, от тях включени в:<br>- заетост;<br>- обучение. | | |

**Цел6: Подкрепа на заетостта в дейности, свързани с опазване на околната среда**

| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 6.1. | Обучение и насърчаване на заетостта в дейности по опазване на околната среда . | Частично се изпълнява | 2030 | МТСП АЗ | ДБ и ПРЧР 2021-2027 г. | Брой лица вкл. в обучения и заетост по ПРЧР 2021-2027, вкл. с осигурена заетост по ЗНЗ за насърчаване на заетостта на „зелени работни места" | - | |

## ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ"

***Оперативна цел:Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги***

| **Цел 1:Изграждане на интегрирана географска информационна система и въвеждане на орторектифицирани изображения заснети с дрон** | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 1.1. | Мониторинг на динамиката на развитието на маргинализираните територии | | | МРРБ Община Нови пазар Сдружение „Хаячи" ЦОП/СКЦ | Проект „Равни БГ" – сдружение „Хаячи" | Брой осъществени пространствени анализи и свързани с тях дейности | | |
| 1.2. | Мониторинг на изпълнението на програмни документи, оказващи влияние на маргинализираните територии | | | МРРБ Община Нови пазар | | Брой лица облагодетелствани от предприетите мерки | | |
| **Цел 2:Създаване на кадастрална карта и кадастрални регистри на територии, включващи зони с компактно ромско население** | | | | | | | | |

| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институ-ция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2.1. | Изработване на кадастрална карта и кадастрални регистри ( КККР) на територии, включващи зони с компактно ромско население за 127 бр. населени места | | | МРРБ | | Брой населени места с одобрени КККРна територии, включващи зони с компактно ромско население | | |
| **Цел 3:Осигуряване на общински жилища за настаняване на уязвими групи от населението** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030г.** |
| 3.1. | **„Подкрепа за осигуряването на модерни и достъпни общински жилища за настаняване на уязвими групи от население“и обновяване на квартали/специфични територии от градовете с неблагоприятни социално-икономически характеристики.“**<br>3.1.1. Изпълнение на Национална програма за подобряване на жилищните условия на ромите.<br>3.1.2.Отреждане на нови територии за жилищно строителство с възможности | | | МРРБ<br>Община Нови пазар | ОПРР 2021-2027 | Население (брой лица), обхванато от проекти в рамките на стратегиите за интегрирано териториално развитие | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | за деконцентриране на компактните и обособени ромски квартали.<br>3.1.3. Продължаване на процеса на изработване на кадастрални карти и кадастрални регистри, които да обхванат зони с компактно ромско население и установените нови зони за жилищно строителство.<br>3.1.4. Актуализация и изработване на нови устройствени планове на съществуващи и новоотредени терени. | | | | | | | |

| **Цел 4: Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи** | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030г.** |
| 4.1. | **Развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи.** | | | МРРБ<br>Община Нови пазар | ОПРР 2021-2027 | Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура за интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността/годишно | | |

| **Цел 5:Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.** |
|---|

| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институ-ция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5.1. | **Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство.** | | | МРРБ Община Нови пазар | | Брой на лицата, които използват нова или реновирана инфраструктура в сферата на образованието, културата и спорта | | |

## ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

**Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на "език на омразата".**

| Цел 1: Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институ-ция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро | Индикатори | Текуща стойност За 2024 г. | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
| 1.1 | **Проведени кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на полов признак** 1.1.1.Информиране и консултиране от адвокат относноправата на жертвите на насилие. | | | МП | Програма "Правосъдие" на НФМ 2014-2021 | Брой ученици, студенти, преподаватели, участвали в кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на полов признак (вкл. представители на уязвимите групи в т.ч роми) | 0 | 700 |
| 1.2 | **Разширени услуги за първична правна помощ за** | | | МП Център за | Програма "Правосъдие" на | | | 300 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **уязвимите групи.**<br>1.2.1. Придружаване на жертви на насилие до здравни и правни институции.<br>1.2.2. Достъп до « Синя стая» за разпит на деца, жертви или свидетели на насилие, предоставеназащитена среда и добре подготвени сертифицирани специалисти за осъществяване на процедурата.<br>1.2.3. Достъп до Контактен център за осъществяване на срещи мужду деца и родители при бракоразводни дела и при деца за определяне на родителски права. | | | обществен на подкрепа-гр. Нови пазар | НФМ 2014-2021 | | | |
| 1.3 | **Повишаване на ефективността на системата за социално подпомагане чрез повишаване на квалификацията на социалните работници, включително и за работа в мултиетническа среда** | Изпълнява ее | 2021 | АСП | Проект Интегрирани обучения за администрацият а на пазара на труда и в социалната сфера" ОПРЧР | Брой проведени обучения;<br>Брой обучени социални работници | | - |

| **Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.** | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 2.1 | **Мерки за справяне с многобройните неблагоприятни условия, пред които са изправени ромските жени и ромските деца** | | | МП<br><br>Сдружение „Хаячи“ | Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021;<br><br>Български фонд на жените | Годишен брой на жертвите на домашно насилие или насилие, основано на полов признак, получили правна помощ (разпределени по пол, представители на уязвими групи в т.ч. роми, възрастова група) | 0 | - |
| 2.2 | **Актуализирана национална рамка за ефективно изпълнение на решенията на ЕСПЧ** | | | МП | Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2024 | Разработен план за действие за изпълнение на решенията относно ромските евикции | Не | Да |
| 2.1. | **Въвеждане на пилотен проект за „гореща линия за първична правна помощ“ и регионални центрове за консултиране** | | | МП МКБППМН | | Брой консултирани лица от уязвими групи | | |
| 2.2. | **Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните .**<br>**2.1.1.**Включване в дейностите и мероприятията на лица от ромската общност, организирани от Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни. | | | институции за деца и социални услуги МКБППМН Сдружение „Хаячи“ ЦОП/СКЦ | | Работни срещи събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви | | |
| **Цел3:Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-** | **Източник на финансиране** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с** |

| | | | | ция | (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | | | натрупване 2021-2024 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 3.1. | „Обучение на полицейските служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение по месторабота" | Текущ | 2021 - 2030 | МВР | Държавен бюджет | Брой обучени полицейски служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение по месторабота | | |
| 3.2. | Изпълнение на проект „Подобряване на координацията и диалога между полицията и ромското общество" | Начална фаза на изпълнение | Края на 2022 | МВР | Норвежки финансов механизъм 2014-2024 г. | Брой обучени полицейски служители;<br>Брой изградени и оборудвани приемни в райони с компактно ромско население;<br>Брой проведени информационни кампании за повишаване на осведомеността относно радикализацията, насилствения екстремизъм и реч на омразата;<br>Брой организирани съвместни местни форуми с деца и техните родители за преодоляване на антиромските стереотипи и дискриминация | | |

**Цел4:Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт**

| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институ-ция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030 г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 4.1 | **Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт.**<br>4.1.1. Включване на деца и ученици в спортните клубове на територията на Община Нови пазар. | | 2030 | ММС | | Брой проекти<br>Брой на участници | | |

| Цел5:Формиране на култура за равнопоставеност на ромските жени. Насърчаване на тяхното пълноценно индивидуално, социално и икономическо участие в обществения живот | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 5.1 | **Провеждане на семинари/кръгли маси по въпросите за равнопоставеността на ромските жени в българското общество.**<br>5.1.1. Да се стимулира създаването на младежки клубове, като се осъществят срещи, неформални беседи и др., които да ги срещат с образовани млади жени от местната общност, които са реализирани професионално, но имат и семейство.<br>5.1.2. Да се провеждат пригодени към общността форми на дебати и срещи с институции – полиция, местна власт, прокуратура, ОЗД, на които да не се вменява вина или да се заплашва, а да се правят разяснения защо детските бракове не са разрешени, като се дават положителни примери от познати ромски общности.<br>5.1.3. В настоятелствата на училищата с предимно ромски ученици да бъдат включени роми от общността | | 2030 г. | СНССЕИВ<br>Социални услуги<br>НПО<br>Община Нови пазар<br><br>Сдружение „Хаячи“ | По проект към ГД „Правосъдие“ на ЕК, изграждане на „Национална ромска платформа“<br>Български фонд на жените | Брой проведени семинари<br>Брой участници | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | и по-специално ромски жени. | | | | | | | |
| **Цел6: : Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 6.1 | **Прилагане на Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина.**<br>6.1.1. Участие на социални работници и психолози в мултидисциплинарни срещи по Координационен механизъм.<br>6.1.2. Информиране, консултиране и терапия на жертви на насилие и трафик на хора. Консултациите се провеждат индивидуално в специализирана среда. | Изпълнява се | 2025 | ДАЗД | | Брой реферирани случаи за година | | |
| 6.2 | **Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални** | Изпълнява се | 2025 | ДАЗД/ Доставчици на социални услуги | Бюджет на ДАЗД | Брой проведени беседи с представители на ромската общност, вкл. деца | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **услуги за подкрепа в общността.**<br>6.2.1. Обучен и подготвен екип от специалисти, провеждащ информационни кампании, беседи, лекции по теми, които касаят правата на човека.<br>6.2.2. Промотиране на НТЛД на видно място в работните помещения на социалните услуги и образователните институции и сайтовете им.<br>6.2.3. Разпространение на НТЛД в общински медии-вестник, телевизия и сайт. | | | | | | | |
| 6.3 | **Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.**<br>6.3.1. Информационна кампания за превенция на насилието над деца. Провеждане на беседи, изработване на флаери с участие на деца. | Изпълнява се | 2024 | ДАЗД институции за деца и социални услуги | Бюджет на ДАЗД<br><br>МКБППМН | Брой информационни кампании 20 | | 12 |
| 6.4 | **Промотиране на НТЛД 116 111. Информиране и консултиране на семейства.**<br>6.4.1. Промотиране на НТЛД на видно място в работните помещения на социалните услуги и образователните институции и сайтовете им. | Изпълнява се | 2024 | ДАЗД институции за деца и социални услуги | Бюджет на ДАЗД | Брой консултации, брой промотиране | | 10 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 6.4.2. Разпространение на НТЛД в общински медии-вестник, телевизия и сайт. | | | | | | | |
| 6.5 | Мониторинг и контрол по спазване правата на детето в образователни институции, лечебни заведения, специализирани институции за деца и социални услуги, с цел недопускане на дискриминация и гарантиране правата на децата | Изпълнява се | 2030 | ДАЗД, институции за деца и социални услуги | Бюджет на ДАЗД | Брой извършени проверки в образователни институции, лечебни заведения и социални услуги | | 18 |
| **Цел 7:Повишаване на капацитета на правоприлагащите органи по отношение на борбата с престъпленията и проявите на дискриминация, насилие или омраза, основани на етническа принадлежност** | | | | | | | | |
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2021-2024 г.** |
| 7.1 | Прилагане на програми за изграждане на социална компетентност, родителска грижа и възстановяване на семейни отношения, заетост на пазарана труда и други умения, с подкрепата и под контрола на обучители (пробационни инспектори в местата за лишаване от свобода) | | | МП | Програма "Правосъдие" на НФМ 2014-2024 | Процент лица, осъдени на пробация, които започват работа в рамките на 1 година след освобождаването (вкл. представители на уязвими групи, в т.ч. роми) | 18 % | 28 % |
| **Цел8:Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, Съвета на Европа и ЕС, и използване на съществуващите в ЕС инструменти** | | | | | | | | |

| | Мерки | Статус | Срок | Отговорна институция | Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро) | Индикатори | Текуща стойност | Целева стойност с натрупване 2025-2030г. |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 8.1 | **Привличане на представители на ромска общност чрез реализиране на дейности по превенция на трафика на хора, включително провеждане на обучения за идентификация и насочване на жертви на трафик на хора.**<br>8.1.1. Информиране и консултиране на жертви на трафик.<br>8.1.2.Изготвяне на информационни материали цел превенция на различните видове трафик на хора-брошури, флаери, плакати.<br>8.1.3. Обучение на доброволци, които активно да участват в организирането и реализирането на превенционни кампании;<br>8.1.4. Обучение на млади лидери и медиатори (в конкретната културна или субкултурна група или общност).<br>8.1.5. Разработване на инструменти за оценка на риска и система за ранна идентификация за | | 2021 - 2030 | НКБТХ, МКБТХ Община Нови пазр, НПО МКБППН П<br><br>Сдружение „Хаячи“ | От бюджет на НКБТХ, средства по програми и проекти | Брой проведени превенционни дейности с фокус уязвими лица от ромска общност<br>Брой проведени обучения, свързани с ранна идентификация и насочване на жертви на трафик на хора. | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | потенциално въвличане в трафик при конкретно лице или уязвима група и тяхното използване в практиката;<br>8.1.6. Развитие на консултативната дейност и информационните услуги, насочени към запознаване на лицата с трафика на хора (горещи линии и т.н);<br>8.1.7. Привличане на допълнителни партньори (медии, работодатели, бизнесмени), с цел предотвратяването на търсенето на услугите на жертви на трафик;<br>8.1. 8. Организиране и реализиране на превенционни кампании, изключително насочени към бременни жени и момичета, при които е идентифициран риск от изоставяне на новороденото;<br>8.1.9. Въвличане на учебните заведения и техните специалисти (директори, учители, педагогически съветници) в дейности, насочени към превенция и противодействие на трафика на деца;<br>8.1.10.Въвличане на общински и районни представители, както и на активни граждански групи в | | | | | | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | дейности, насочени към превенция и противодействие на трафика на хора, при които жертвите са деца;<br>8.1.11. Засилване ролята на родители и родителските сдружения и организации. | | | | | | | |
| 8.2 | **Ефективно прилагане на Национален механизъм за насочване и подпомагане на жертви на трафик на хора (НМН), независимо от тяхната етническа принадлежност, националност, религия, полови и възрастови характеристики.**<br>8.2.1. Превенционните кампании и реализиране на дейности, адресиращи специфичният профил, уязвимости и потребности на различните целеви групи (в това число и провеждане на теренна работа). | | 2021 - 2030 | НКБТХ, МКБТХ Община Нови пазар, НПО | От бюджет на НКБТХ, средства по програми и проекти | Брой подпомогнати жертви на трафик на хора в услугите към НКБТХ; брой координирани сигнали от администрацията на НКБТХ. | | |

## ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА"

**Оперативна цел:Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността.**

***Цел:Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на***

| *междукултурния диалог* | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институ-ция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 1. | **Подкрепа на творчески проекти в областта на музейното дело и изобразителните изкуства, насочени към представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите; проекти с участие на представители на ромската общност, насърчаващи междукултурния диалог.**<br>1.1. Включване на ромската общност в отбелязване на съществено значими дати и празници.<br>1.2. Насърчаване на ромската общност за участие в образователно-развлекателен културен туризъм.<br>1.3.Включване на ромската общност в мултикултурен летен лагер за деца.<br>1.4.Реализиране на проект Резултат 2 „Подобрен достъп до изкуства и култура“ по Програма РА14 „Културно предприемачество, | Текущ | 2021 – 2024 | МК<br>Община Нови пазар<br>Читалища<br>Социални услуги<br>Образователни институции<br>Сдружение „Хаячи“ | В рамките на бюджета на МК | Брой проекти в областта на музейното дело и изобразителните изкуства, насочени към представяне и популяризиране на традиционната култура на ромите. | 0 | 2 |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | наследство и сътрудничество", финансирана по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство.Етнофестивал „Огън и вода" | | | | | | | 400000 |
| 2. | **Изпълнение на програма „Културно предприемачество, наследство и сътрудничество", Резултат 3: „Подобрена информираност за изкуствата и културата на етнически и културни малцинства (фокус върху ромите)".** | Текущ | Края на програмата | МК Община Нови пазар | ФМ на ЕИП + Национален бюджет – 1 200 000 | Брой на хората, посещаващи културни/образователни събития, свързани с културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн посещения/гледания | - | 7000 |
| | | | | | | Брой културни събития с акцент върху културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития | - | 16 |
| | | | | | | Брой образователни събития с акцент върху културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития | 0 | 16 |

По приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация

| ***Цел:Ефективноприлагане на съществуващотозаконодателство при проява на дискриминация и проповядване на омраза, основани на расизъм, ксенофобия,*** | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | **Мерки и дейности** | **Статус** | **Срок** | **Отговорна институция** | **Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)** | **Индикатори** | **Текуща стойност** | **Целева стойност с натрупване 2025-2030 г.** |
| 1.1 | Провеждане на семинари/кръгли маси по въпросите на равнопоставеността и недискриминацията на ромските жени в българското | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар Сдружение „Хаячи" | КЗК Община Нови пазар, Български фонд на жените | | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | общество; | | | | | | | |
| 1.2 | Разработване на програма за превенция, толерантност към различията и интеграцията на ромите, което ще допринесе за преодоляване на междуетническо напрежение и спазване на принципа за забрана на дискриминацията по отношение на група лица, по-специално на уязвимите социални групи. | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар Сдружение „Хаячи“ | КЗК Община Нови пазар | | | |
| | Привличане на ромската общност при превенция и не дискриминация в процеса на събиране и анализиране на данни, касаещи трафика на хора и обгрижване на жертви; | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар Сдружение „Хаячи“ | КЗК Община Нови пазар | | | |
| | Повишаване на информираността на децата и техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите социални услуги за подкрепа в общността. | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар Сдружение „Хаячи“ | КЗК Община Нови пазар | | | |
| | Осигуряване на ефективна превенция, проучване и налагане на административни наказания при междуетнически инциденти, особено тези, | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар | КЗК Община Нови пазар | | | |

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | носещи белезите на престъплението и подбуждането на национална, расова и религиозна омраза и нетърпимост. | | | | | | | |
| | Борба с дискриминационни практики по отношение на етнически групи във всички области, по-специално чрез анализ на конкретни случаи на дискриминация на членове на тези групи, за които са информирани КЗД, омбудсмана и др. | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар | КЗК Община Нови пазар | | | |
| | Включване в съществуващите програми на образователната система на всички нива на образованието и придобиване на знания за правата и основните характеристики на етнически, религиозни, езикови или други групи, живеещи в Република България. | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар | КЗК Община Нови пазар | | | |
| | Разяснителни и информационни кампании за повишаване на чувствителността и нетърпимостта към прояви на дискриминация. | | 2025-2030 | КЗК Община Нови пазар Сдружение „Хаячи“ | КЗК Община Нови пазар | | | |